

31.12.2017 Ministru prezidenta Māra Kučinska uzruna Latvijas sabiedrībai 2016. gada vecgada vakarā

Labvakar, dārgie tautieši!

Laiks neklausa nevienam un gandrīz vienmēr steidzas, un šis gads nav izņēmums. Un mēs esam nodzīvojuši labu gadu. Kāds no kolēģiem man to ieteica pat nosaukt par lūzuma vai izrāviena gadu,- es domāju, ka vēl nav vērts steigties ar dažādiem emocionāliem epitetiem; gan jau arī tiem pienāks savs laiks.

Tomēr dažas lietas noteikti ir tā vērtas, lai es tās pieminētu arī svētku brīdī.

Jau no rītdienas Latvijā spēkā stājas jauna nodokļu sistēma. Aizejošā gada sākumā vēl valdīja šaubas, vai tas vispār ir izdarāms darbs. Nu tas ir paveikts. Nodokļu reformai tika izvirzīti divi Latvijai vitāli svarīgi mērķi - mazināt nevienlīdzību un veicināt tautsaimniecības attīstību. Tāpēc reformas rezultātā Latvijā tiek paaugstināta minimālā alga un ieviests progresīvais ienākuma nodoklis. Zinu, ka daudzus kaitina un pat pazemo algu salīdzināšana dažādās nozarēs strādājošajiem, šīm atšķirībām ir gan objektīvi, gan subjektīvi cēloņi: ir nozares, kas attīstās daudz straujāk nekā citas, tāpēc arī algu līmenis tajās ir ievērojami lielāks. Savukārt valstij ir jābūt gudram starpniekam, kas veiksminiekiem ļauj baudīt sava darba augļus, vienlaikus neaizmirstot par tiem, kuru ienākumi ir ievērojami mazāki un te vietā ir vārdi par sabiedrības saliedētību un taisnīgumu. Tie bieži ir skandināti, bet izdarīts iepriekš netika gandrīz nekas.

Pats svarīgākais nodokļu reformas mērķis bija vairot sociālo taisnīgumu. Bet vai reforma jau ir radījusi taisnīgu sabiedrību? Noteikti nē, jo līdz tai vēl ir ejams tāls ceļš: mums trūkst pieredzes, un arī no citām valstīm aizgūtie taisnīguma vai nodokļu modeļi Latvijā nav gluži dzīvotspējīgi.

Tomēr virziens ir skaidrs – ir jāpaaugstina Latvijā strādājošo cilvēku ienākumi līdz līmenim, kad daudzi aizbraukušie meklēs ceļu mājup, savu ceļu uz Latviju, mēs viņus gaidām, ļoti gaidām.

Otrs reformas mērķis bija un ir tautsaimniecības attīstības stimulēšana. Tāpēc nodokļu reformā ir iekļauta norma, ka jebkurš uzņēmums, kurš savu peļņu ieguldīs savā attīstībā, nemaksās uzņēmuma ienākuma nodokli. Ceru, ka darījuma cilvēki to novērtēs, jo tas ir pievilcīgs stimulējošs faktors domāt par savu uzņēmumu nākotni. Ceram arī uz jaunām labi apmaksātām darbavietām. Reizēm izskan apgalvojumi, ka tas ir liels risks, bet vai lielāks risks nav pasīvi sēdēt, gaidīt un cerēt uz brīnumu? Kāds varbūt to var atļauties darīt, bet Latvijas valdība to nevar darīt. Ceļš uz straujāku izaugsmi ir jāmeklē pašiem, un nodokļu reforma ir viens no šiem ceļiem.

Daudz kas ir paveikts izglītības sistēmas reformēšanā. Tā ir ārkārtīgi jūtīga nozare, kurā jebkurš lēmums nāk ar lielām grūtībām, taču reformas virsmērķis - vienādas kvalitātes izglītība visiem, nav apstrīdams vai atceļams. Tas ir tas pats sociālā taisnīguma un Latvijas nākotnes jautājums. Un mūsu bērnu nākotne ir svarīgāka par sastingušo sistēmas tagadni vai leģendām apvīto pagātni. Kā Kārļa Skalbes pasakā – mums ir jāiet ārā no žņaudzošām miglas velvēm.

Nozare, par kuru noteikti jārunā, ir veselības aprūpe.

Veselības nozares budžeta palielināšana rada jaunas iespējas pašai nozarei attīstīties un ātri atrast risinājumus daudzām iestrēgušām problēmām. Lieta, kas mani satrauc visvairāk, ir medicīnas māsiņu un arī palīgpersonāla algas. Te nedrīkst būt nekādas diskriminācijas. Atkārtošos, tas atkal ir jautājums par sociālo taisnīgumu, šoreiz vienas nozares ietvaros.

Pēc dažiem mirkliem mēs piedzīvosim gadu, kura nogalē mēs svinēsim Latvijas valsts simto dzimšanas dienu. Esmu pārliecināts, ka mūs gaida izcils gads, tomēr mēs nedrīkstam ļauties pārspīlētai jūsmai. Ir svētki un ir darbs, kurš jādara ikvienam no mums. Katram savs darbs un katram ļoti svarīgs.

Un ko no mums gaida Latvija? Viņa to nesaka un nekad neteiks. Latvija esam mēs paši, mūsu gaidas, cerības, arī sāpes un sapņi. Mums visiem kopā ir viena Latvija un citu neviens nekad nespēs radīt.

Būsim latvieši savai Latvijai un nebaidīsimies savas jūtas izpaust vārdos. Mazāk skumsim,- vairāk ticēsim vai vismaz cerēsim. Rīt jau būs par vienu gaismas mirkli vairāk.

Dievs svētī Latviju! Laimīgu Jauno gadu!